

Lahůdka pro ruštináře

Doposud jsme vždy recenzovali elektronické slovníky obsahující kombinaci cizího jazyka a češtiny (překladové slovníky) nebo slovníky jednojazyčné = vysvětlující. Dnes se poprvé podíváme na překladové slovníky, kde čeština vůbec nefiguruje.

Překladatelé ruštiny na tom v této oblasti nejsou právě nejlépe. Proto ti z nich, kteří znají některý z frekventovaných jazyků (A, N, F, I), vezmou zavděk produktem Lingvo 8.0.

Společnost ABBYY začíná dovážet na český trh čtveřici elektronických slovníků (A <-> R, N <-> R, F <-> R, I <-> R), z nichž zejména A-R databáze pokrývá velmi široké pole technických oborů.

Karty místo stránek

Jako všechny kvalitnější elektronické slovníky i Lingvo nabízí obsluhu myší, klávesovými zkratkami nebo z nabídek, podle osobních preferencí uživatele. Při instalaci si můžeme vybrat, zda chceme přidat do MS Wordu tlačítko pro přímé vyhledávání z této aplikace.

Program nám nabídne i výběr jazyka rozhraní. Pokud ale vybereme jiný jazyk než ruštinu, může se stát, že v některých hlubších vrstvách nápovědy (například u podrobných informací k jednotlivým odborným slovníkům) už dostaneme jen ruštinu.

Lingvo 8.0 se od jiných elektronických slovníků odlišuje především koncepcí uživatelského rozhraní. Překlad a s ním související text (příklady použití, fráze, odkazy na synonyma) se objevují ve vlastním okénku, které je označováno jako karta. Karty mají vlastní ovládání. Nejdůležitější vlastností je možnost mít současně otevřeno více karet. Na velké obrazovce si tak můžeme vyvolat více hesel a porovnávat, který z termínů překládanému kontextu nejlépe vyhovuje. Tento postup je výhodný zejména při plnotextovém prohledávání databáze, kdy je možné všechny nalezené výskyty takto zotvírat a vzájemně srovnávat.

Plnotextové prohledávání - zadání více slov do okénka vyhledávání a spuštění funkce implicitně předpokládá mezi jednotlivými slovy booleovský operátor AND. Operátor OR se musí explicitně zadat. Na kartě nastavení lze zadat maximální vzdálenost mezi slovy vyhledávaného textu, kdy se má ještě zobrazovat. Výsledkem je strukturovaný strom podobný Průzkumníkovi, udávající, v jakém druhu textu se hledaná slova vyskytla. Plnotextové prohledávání ve směru z ruštiny je možné do všech čtyř jazyků najednou.

Vlastní slovníky - do existujících slovníků lze přidávat vlastní hesla (karty), obsahující nejen překlad, ale i libovolný další vysvětlující text. Plnotextové prohledávání databáze hledá i v těchto uživatelských textech.

Ozvučení - při instalaci lze volitelně vypnout. Obsahuje ozvučení přibližně 5000 nejzákladnějších anglických termínů.

Vlastní slovníky - nejen ruské

Vedle uživatelských slovníků zařazených k příslušné jazykové dvojici si uživatel může vytvořit zcela nový slovník pro vlastní jazykovou dvojici, tedy i ruština - čeština. Podmínkou je, aby druhý jazyk (čeština) byl v seznamu podporovaných jazyků. Těch je celkem 21, včetně exotických jazyků, jako je svahilština. Slovník se připravuje v externím textovém editoru pomocí systému tagů. Výsledný textový soubor se zkompiluje kompilátorem, který je součástí produktu. Takto je možné připravit slovník s veškerými funkcemi profesionálních slovníků Lingvo třeba pro dvojici indonéština - finština.

Závěr

Přestože testování neprobíhalo na rychlých počítačích (CPU 1 GHz, 256 MB RAM a notebook s PII 233 MHz, 96 MB RAM), fungovaly slovníky uspokojivě - odezva byla vždy pod jednu sekundu. Ruštinářům ovládajícím angličtinu nebo němčinu je k dispozici v současné době největší elektronická databáze odborné terminologie. Databázi A-R však využijí i překladatelé angličtiny starší generace, kteří se na střední nebo vysoké škole učili ruštinu a pracují ve specializaci, kde jim obecný A-Č slovník zůstal dlužen řešením. Z doposud recenzovaných aplikací je produkt Lingvo nejlépe vybaven nástrojem pro tvorbu vlastních slovníků, a to i pro netradiční jazyky.

Ing. Miroslav Herold, CSc.

Ruské překladové slovníky.

Velikost instalace anglická databáze bez zvukových souborů 101 MB, se všemi jazykovými databázemi 394 MB

Dodavatel/k recenzi poskytl Nupseso CZ, Praha 1, www.nupseso.cz

Cena A-R verze 1280 Kč, vícejazyčná verze (A, N, F, I) 2990 Kč, ABBYY

Lingvo 8.0 for Pocket PC 3807 Kč

CO SLOVNÍK OBSAHUJE

Lingvo 8.0 podchycuje následující jazyky a obory (v závorce je vždy uveden počet hesel do ruštiny/z ruštiny):

Angličtina:

Obecný (100 000/85 000); Ekonomický (50 000/35 000); Computer Science (52 000/32 000); Vědecký (150 000/145 000); Technický (200 000/125 000); Naftařský/plynárenský (52 000/35 000); Lékařský (50 000/70 000); Právnícký (50 000/20 000); Gramatický - přibližně 500 karet vzájemně propojených hypertextovými odkazy, vysvětlujících anglickou gramatiku, v některých případech i stylistiku.

Němčina:

Obecný (60 000/40 000); Polytechnický (110 000/95 000); Právnícký (46 000/20 000); Lékařský (55 000/40 000); Chemický (56 000/40 000); Ekonomický (50 000/30 000).

Francouzština:

Obecný (20 000/15 000); Technický (80 000/55 000); Právnícký (35 000/20 000); Chemický (65 000/55 000).

Italština:

Polytechnický (90 000/110 000) - v současné době jediný technický elektronický slovník italštiny.

Navíc je ještě zařazen ruský thesaurus obchodních termínů.